Лобирамо, али против себе

Србија у Вашингтону лобира, али против себе и својих интереса: лобистичке акције не схватају се озбиљно или се схватају као прилика за личну промоцију, организују се ад хок, не улаже се довољно новца, а како нема дугорочне заједничке стратегије однос досадашњих влада и српских организација према косовском питању из америчке перспективе мора да личи на фризуру „чупаваца": свака длака води своју политику

Заменик председника Владе Ивица Дачић, након објаве мишљења МСП-а, јавно је питао шта све Србија треба да уради да би је Америка и Запад „оставили на миру" и тиме отворио друго питање - шта су то косовски Албанци урадили, а Србија није.

Део одговора дао је историчар Љубодраг Димић: албанске политичке елите лобирале су деценијама у светским престоницама, а у америчком Конгресу присутне су 120 година. И као што су Албанци дефинисали своје циљеве још у Првој призренској лиги, рекао је Димић за Пресс, тако би и Србија требало да дефинише своје циљеве на Косову за наредних 100 година и да их лобирањем постепено углављује у глобалне планове које у овом тренутку диктирају САД.

Стручњаци за српско-америчке односе сматрају да је највећи проблем то што Србија не схвата важност лобирања у Вашингтону.

Саговорник Пресса који је учествовао у лобистичким акцијама српске владе каже да се код нас овом послу приступа по ад хок принципу, а да је додатан проблем то што се ангажују лобистичке агенције које „живе једно лето".

- Лобирање претпоставља озбиљну, дугорочну стратегију, а код нас свака влада ради за себе. Довољно је рећи да ми данас немамо ни сталног човека у Бриселу - прича наш саговорник који је желео да остане анониман.

Међутим, Обрад Кесић, политички аналитичар из Вашингтона, каже да још није касно да се ствари преокрену, колико год слабо функционисао српски лоби у престоници САД.

- Америчка политика се мења, али да би се она променила треба доста времена, труда и новца. Рецимо, Америка је својевремено свим силама подржавала Еритреју у разграничењу са Етиопијом, али је потом променила политику и почела да подржава Етиопију.

Код нас је највећи проблем што и даље нико не схвата лобирање. Једни су то покушали тек да их не оптуже да нису и то покушали, други су то видели као лобирање за личне интересе, а сви заједно као начин да се узме новац из државног буџета - каже Кесић за Пресс.

Други проблем, како каже Кесић, јесте то што не постоји јасан став о томе за шта треба се лобира.

- Нико у Вашингтону не зна прецизно који је став Србије. Рецимо, изјаве председника Бориса Тадића да Србија не жели да се конфронтира у Вашингтону могу да се тумаче двојако. На пример, да је Србија спремна да се договори са Вашингтоном и Приштином - прича Кесић.

Срђа Трифковић, директор Центра за међународне односе Института Рокфорд каже да се у Србији ствара лажна слика о лобирању у Вашингтону, а да је истина да лобирања уопште нема.

- У америчком политичком животу постоје две валуте - гласови и новац. Пошто нема много гласача који су пореклом Албанци и пошто су схватили да немају причу коју могу сами да склопе успешно, они су на време схватили да морају да дају много пара. Јако је

важно имати у виду да се ти прилози дају човеку на руке, јер је веома танка граница између кампањских и личних трошкова - каже Трифковић.

С друге стране, Срби нису вољни да дају много пара, а у срединама где су потенцијално значајни као гласачи потпуно су разједињени и неартикулисани као заједница.

- Не зна се чак ни колико Срба тачно има. У српској заједници барата се са 200.000 Срба у Чикагу, што је потпуна глупост. Нема ни кровне организацију која би могла да артикулише интересе Срба. Српске организације су у могућности да скупе неколико стотина хиљада долара, што је за лобистичке акције у Вашингтону на нивоу статистичке грешке - каже Трифковић.

Он додаје да Србија и српска заједница у Америци ни у једном тренутку нису лобирале као друге етничке заједнице које су бројчано сличне.

И данас наша власт ангажује лобисте који су компромитовани и без икаквог угледа у Вашингтону. У Вашингтону би радије ишли на ручак са Ким Џонг Илом или Ахмадинџадом него са неким од српских лобиста - каже Трифковић.

Нација за преваспитавање

Срђа Трифковић каже да америчка елита Србе посматра као парадигматски случај културолошки ретардиране нације коју треба преваспитати.

- Америчка елита искључује прихватање класичног европског модела нације. Одбацује националне заједнице утемељене на неким наслеђеним традицијама и културолошком обрасцу као што је косовски мит, тако да се Србима оставља јасан избор: или ће да прихвате одрицање од традиције и националног идентитета или ће да остану верни завету предака и наслеђеним колективним сећањима, али уз велике опасности - каже Трифковић.

Увек каже не, па пристане

Обрад Кесић истиче да не може да се каже да неко у Вашингтону мрзи Србе, како то код нас уме да се тумачи, али да је евидентно да у америчким институцијама влада лоше мишљење о Србији.

- На то је утицала пре свега политика Београда. Свака политика која је пружала могућност да се односи поправе није прихватана. Од Слободана Милошевића до данас Србија увек прво каже „не", онда препусти маркетингу да то представи као историјски успех српске политике, а на крају прихвати све што је на почетку одбила - каже Кесић.

Аутор: В.Миладиновић

(Пресс)